

ОБЩИНА АКСАКОВО

Аксаково 9154
ул. "Г.Петлешев" №58Б

ВАРНЕНСКА ОБЛАСТ

тел. 052 76 20 40
факс 052 76 32 93

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

КЪМ ПРОЕКТА ЗА БЮДЖЕТ НА ОБЩИНА АКСАКОВО ЗА 2019 г.

Съгласно разпоредбите на Закона за публичните финанси, публичното обсъждане на проекта за бюджет на общината за 2019г. и бюджетната прогноза за 2020-2021г. следва да се проведе до 20 работни дни след публикуване на Закона за държавния бюджет на РБ за 2019г.

Проекто-бюджетът за 2019г. и бюджетната прогноза на Община Аксаково за периода 2020-2021г. в частта за местните дейности е съставена на базата разпоредбите на Закона за публичните финанси, Закона за държавния бюджет на РБ за 2019г., указанията на Министъра на финансите, приетите от Общински съвет стратегия, план за развитие на общината и др., Наредбата за условията и реда за съставяне на тригодишната бюджетна прогноза за местните дейности и за съставяне, обсъждане, приемане, изпълнение и отчитане на общинския бюджет на Община Аксаково.

При разработването на проекто-бюджетът за 2019г. и бюджетната прогноза за периода 2020-2021г. са взети предвид:

- предприемане на допълнителни мерки за подобряване на финансовата дисциплина;
- поемане на ангажименти за разходи при обезначен бюджет;
- своевременно разплащане на задълженията и недопускане или намаляване на просрочията;
- приоретизиране на политики и програми, преглед на ефективността на предоставяните публични услуги и елиминиране на неефективни разходи;
- засилване ролята на вътрешния одит.

През 2019г. трябва да се подгответим и изпълняваме бюджет като запазим постигнатото ниво на публичните услуги и продължим дейностите по тяхното подобряване. Предстоят смели бюджетни решения в условията на очаквани финансови ресурси, без промяна на приходоизточниците по бюджета и поет общински дълг, като най-ценен съюзник на общината в този процес е местната общност.

**Условията през 2019г., в които ще се осъществява дейността на общината
могат да се обобщят в следното:**

- Завишена ефективност на процедурите за предпримане на действия по събиране на вземанията на общината от данъци, такси и др.;
- Оптимизирани разходи;
- Заделяне на резерв за непредвидени и неотложни разходи;
- Осигурен ръст на трансферите от държавния бюджет за взаимоотношения с общините, съгласно Закона за държавния бюджет на РБ за 2019г. в размер на около 13,6% от определените през 2018г., главно във функция „Образование“ и частично в целевата субсидия за капиталови разходи;
- Облекчени условия за ползване на неизразходваните средства от целевата субсидия за капиталови разходи, общата субсидия за финансиране на делегираните от държавата дейности, общата изравнителна субсидия и трансфера за зимно поддържане и снегопочистване на общински пътища, като те не се възстановяват и могат да се разходват за същите цели през следващите бюджетни години;
- Остават забраните относно извършването на разходи, натрупването на нови задължения и/или поемането на ангажименти за разходи;
- Предвидено е поетапно организиране на дейностите, с цел промяната начина на определяне размера на таксата за битови отпадъци от 01.01.2022 г., като в срок до 31 март 2021 г. Министерският съвет приема наредбата по чл. 66, ал. 3, т. 1, а за определяне на броя на ползвателите на услугите в имота по чл. 62 за 2022 г. Националното сдружение на общините в Република България съвместно с председателя на Националния статистически институт изготвят предложение за включване като обекти на пребояване и броя на ползвателите на услугите в имота при пребояването на населението и жилищния фонд в Република България през 2021 г. и определят със съвместен акт реда, начина и срока за предоставянето от страна на Националния статистически институт на съответната община на данни от пребояването относно броя на ползвателите на услугите в имота;
- Надграждане на комплексното административно обслужване и предоставяне по електронен път на информацията по чл.87, ал.11 от ДОПК;
- Запазване на начина на разпределение на средствата от държавния бюджет за издръжка на дейностите по възпитание и обучение на децата и учениците;
- Увеличен размер на отчисленията по Закона за управление на отпадъците;
- Предвижда се усвояване на поетия през 2018г. общински дълг, предвидени са погасителни вноски и разходи за обслужването на дълга;
- Строг контрол по извършването на разходи до размера на постъпилите приходи.

Проектът за бюджет на община Аксаково за 2019г. е съставен съгласно нормативните разпоредби и стратегията за развитие на Общината.

Общо приходите са съставени съгласно определените в Закона за държавния бюджет на Република България за 2019г. субсидии за делегираните от държавата

дейности, общата изравнителна субсидия, трансферите за зимно поддържане и целева субсидия за капиталови разходи, както и планираните собствени приходи.

Местните приходи са планирани на база реалната оценка, съобразена със Закона за местните данъци и такси и след извършен анализ на събирамостта им през последните три години.

Данъкът върху придобиване на имущество е разчетен в размер на 3%, данъкът върху недвижимите имоти е диференциран по населените места на територията на общината в рамките от 2,6 до 4,0 на хиляда, като размерът не се променя. Съгласно измененията в ЗМДТ, от 2019г. се променя начина на облагане при данъка върху МПС.

Приходите от таксата за битови отпадъци са предвидени в завишен размер до 5%, така че да се осигурят разходите по предоставените услуги за сметосябиране и сметоиззвозване, депониране на отпадъците, закриване и следексплоатационни грижи на депата с преустановена експлоатация и поддържане чистотата на обществените територии, като включват и увеличените размери на отчисленията по Закона за управление на отпадъците.

Собствените приходи от такси от административни и технически услуги и доходи от собственост са предвидени в размер близък до изпълнението през предходната 2017г. година и изпълнението към 31.11.2018г.

Постъпленията от продажба на нефинансови активи са планирани съобразно проекто-програмата за разпореждане с имотите – общинска собственост, отчитайки влиянието на пазара на недвижими имоти и непостоянния им характер, както и от разпореждането с общинска собственост, вследствие урегулиране на имоти по ЗУТ.

В проекто- бюджета са предвидени и средства за погасяване на поетия през 2014г. и 2015г. общински дълг, с които се финансираят собствения принос и непредвидените разходи по проект "Подобряване на градската инфраструктура за питейни и отпадъчни води в гр.Аксаково" по Оперативна програма „Околна среда 2007-2013г".

В периода 2019-2020г. е предвидено усвояване на поетия през 2018г. общински дълг за финансиране на капиталови разходи по инвестиционната програма на Община Аксаково, както и погасяването му след предвидения гратисен период.

В проекта на общите приходи за 2019г. са планирани очакваните целеви преходни остатъци от 2018г., които ще се разходват през 2019г., като до внасяне на окончателния бюджет в общинския съвет подлежат на промяна, тъй като отчетният период не е приключил.

С предвидени трансфери от ПУДООС, са планирани разходите за обект: „Доизграждане на битови канализационни клонове и подмяна на част от водопроводната мрежа в гр. Игнатиево – етап 1“ и възможното финансиране за обект „Рекултивация на депо за неопасни отпадъци на общините Варна и Аксаково в ПИ № 000207 в землището на с. Въглен, община Аксаково, област Варна“.

Общийт размер на предварителния проект за бюджет на Община Аксаково за 2019г. е 25 878 690 лв., от които: 8 105 427 лв. за делегирани от държавата

дейности, 17 075 580 лв. за местни дейности и 697 683 лв. за дофинансиране на държавните дейности.

В сравнение с бюджета за 2018г., общия размер на проекто-бюджета за 2019г е завишен, което се дължи най-вече на усвояването на по-голямата част от поетия през 2018г. общински дълг, ръста на трансферите от държавния бюджет, предвидените възможни средства от външни източници, целеви трансфери, трансфери от общините Варна и Белослав и такси от трети лица за ползване на Регионалната система за управление на отпадъците в с.Въглен.

По видове на приходите и разходите, както и направлението на разходите по дейности се вижда от Таблица за приходите и разходите на проекта за Бюджет – 2019г. и Таблица за проекто-бюджет за 2019г. и бюджетната прогноза за периода 2020-2021г., в частта за местните дейности по бюджета на Община Аксаково.

ТЕКУЩИТЕ РАЗХОДИ по бюджета включват заплати и издръжка на общинските дейности, а това са: Образование, Здравеопазване, Социални дейности, Читалища, Отбрана и сигурност, Общинска администрация, Общински съвест, Клубове на пенсионера, Домашен социален патронаж, Кризисен център, Център за социална рехабилитация и интеграция, Водоснабдяване и канализация, Осветление, Озеленяване, Чистота, Управление на дейностите по опазване на околната среда, Спорт, Обредни домове и зали, Изграждане, основен ремонт и поддържане на уличната мрежа, Служби и дейности по изграждане и поддържане на пътищата, Други дейности по благоустройството, Други дейности по здравеопазването, Други дейности по културата, Дейности по селско стопанство, горско стопанство, лов и риболов, Други дейности по икономиката и др., както и средства за обслужване разходите по общинския дълг.

За 2019 година в проекто-бюджета на Община Аксаково е предвидено:

- Средства за превантивни действия за намаляване на вредните последствия от кризи, бедствия и аварии в размер на 15 000 лв.
- Осъществява се организираното сметосъбиране и сметоиззвозване, като се се запазва или на определени места се увеличава честотата на иззвозването на отпадъците;
- осигуряване на възможност и създаване на организация за по-ефективно събиране на строителни отпадъци за оползотворяване и едрогабаритни отпадъци;
- Разделно събиране на зелените отпадъци;
- Средства за помощи за издаване на карти за транспорт на пенсионерите навършили 68 години и ученици в езикови, хуманитарни и професионални гимназии или профилирани паралелки в училищата в Община Аксаково и студенти редовно обучение, живеещи с постоянен адрес в населените места на територията на Община Аксаково, като ще се внесе предложение до Общински съвет Аксаково за неограничаване на броя на пътуванията на пенсионерите;

- За текущи ремонти на пътища и улици и зимно поддържане са предвидени 698 100 лв., което е с почти 20% повече в сравнение с 2018г.;
- За ремонт на детски и спортни площадки и на спиркови заслони в населените места са предвидени 270 000 лв.;
- Средства за текущ ремонт на ВиК инфраструктурата в размер на 60 000 лв.;
- За текущ ремонт и издръжка на осветлението на улици и площиади в населените места са предвидени 200 000 лв., отчитайки консумацията на ел.енергията за улично осветление, увеличението на цената на ел.енергията, както и допълнителни средства за поддръжка и подмяна на осветителни тела;
- За поддържане чистотата на обществените територии, дезакаризация, почистване на гробищни паркове и стари замърсявания и др., са предвидени средства в размер 333 014 лв., които да се разходват от събраната такса за битови отпадъци;
- За подобряване на вида на паркове в населените места, благоустрояване на обществени терени, ще бъдат осигурени средства за озеленяване и поддръжка в размер на 153 000 лв.;
- За ремонти на сгради- общинска собственост /детски градини, кметства, клубове на пенсионера, читалища и др./ са планирани 177 167 лв.;
- За осигуряване на храна и издръжка в детските градини, столовете и домашния социален патронаж са предвидени 446 946 лв., които са предвидени съобразно изискванията за храненето и поддръжката на заведенията;
- За финансиране на дейността на „Кризисния център“ и „Центъра за социална рехабилитация и интеграция“ са предвидени средства в размер на 35 519 лв.;
- За провеждане на празнични мероприятия по населените места, мероприятия на пенсионерите и инвалидите, са планирани средства в общ размер 10 000 лв.;
- За подпомагане на спортните клубове и издръжка на спортната база, по бюджета са заделени 63 545 лв.;
- За дейностите по управление на отпадъците се предвиждат разходи в размер на 154 972 лв.;
- Целеви средства за разплащане на част от разходите за текуща издръжка на Медицинския център в гр.Аксаково.

Бюджетът за КАПИТАЛОВИТЕ РАЗХОДИ е съставен в размер на 11 158 226 лв., от които 786 500 лв. са целеви трансфери, 1 015 422 лв. са собствени средства, 1 048 359 лв. преходен остатък, 3 224 301 лв. усвоен общински дълг, 1 055 166 лв. от внесени обезпечения по чл.60 от ЗУО и 4 028 478 лв. целеви трансфери от др. бюджетни предприятия и РИОСВ.

Капиталовите разходи са планирани на база анализ на обектите от Поименния списък на капиталовите разходи за 2018г., включването на преходните и на нови обекти през 2019г. и прогнозите за 2020-2021г.

Инвестиционната политика на Общината за периода 2019-2021г. е изразена в Поименен списък за капиталови разходи за проекто-бюджет 2019г. и бюджетната прогноза за 2020-2021г.

В Бюджета за Капиталовите разходи през 2019г. са планирани :

171 049 лв. за разширение на ДГ "Детство мое", гр.Аксаково;
200 000 лв. за основен ремонт на административна сграда в с.Любен Каравелово;
120 000 лв. за основен ремонт на сградата на кметство и читалище в с.Въглен;
102 914 лв. за основен ремонт на сградата на Медицински център в гр.Аксаково;
408 000 лв. за основен ремонт на централната част в гр.Игнатиево;
350 000 лв. за обновяване на зона за отдих в с.Кичево;
75 000 лв. за ремонт на оградата и детските съоръжения в ДГ „Дружба“, гр.Аксаково;
13 500 лв. за проекти за обновяване зони за отдих в населените места на Община Аксаково;
171 600 лв. за изграждане зона за отдих, в т.ч. детска площадка в с.Куманово;
32 900 лв. за изграждане зони за отдих в населените места на Община Аксаково;
20 000 лв. за видеонаблюдение на обществени обекти в гр.Аксаково;
30 000 лв. за реконструкция на уличното осветление в Община Аксаково;
89 400 лв. за планове на новообразувани имоти, Общ устройствен план на Община Аксаково и изработка на подробни устройствени планове, закупуване на земя и др.;
67 340 лв. за проектиране реконструкцията на водопроводна система в с.Зорница;
67 340 лв. за основен ремонт и доизграждане на водопровод в с.Л.Каравелово;
585 200 лв. за доизграждане на битови канализационни клонове и подмяна на част от водопроводната мрежа в гр. Игнатиево – етап 1;
50 000 лв. за изграждане подпорна стена и рампа за достъпна обществена среда в централната част на гр.Аксаково;
1 200 000 лв. за рехабилитация на улици в гр.Аксаково;
485 000 лв. за основен ремонт на читалищата в с.Водица, с.Л.Каравелово и църквата в гр.Аксаково;
2 924 540 лв. за основен ремонт на общински пътища и проектиране на пътен възел „Полудетелина“ на автомагистрала „Хемус“;
8 000 лв. за изработка на проект за изграждане на приют за кучета;
220 000 лв. за доставка на специализиран сметопочистващ автомобил;
189 781 лв. за Рекултивация на регионално депо за неопасни отпадъци на общините Варна и Аксаково в ПИ № 000212;
3 090 120 за Рекултивация на регионално депо за неопасни отпадъци на общините Варна и Аксаково в ПИ № 000207 и др.

Като резюме на изложеното до тук може да се каже, че в проекто-бюджетът за 2019г. и прогнозите за периода 2020-2021г. са предвидени оптимален размер от средства, както за инфраструктурни обекти, така и за социални дейности, с които Общината да осъществява своята дейност, така че да запази постигнатото ниво на публичните услуги, да продължи дейностите по тяхното подобряване и отговори на нарастващите потребности и очаквания на гражданите.

За осигуряване поддържането и подобряване на административните услуги извършвани от Общината, от голямо значение е да постъпват достатъчно приходи. Важна роля за това е събирамостта на местните данъци и такси, както за текущия, така и за минал период.

От голямо значение за повишаване на собствените приходи е и целесъобразното управлението на общинската собственост, за което през декември 2018г., Общински съвет Аксаково прие Годишна програма за управление на общинската собственост за 2019г.

Общинска администрация непрекъснато полага усилия за осигуряване на допълнителни средства от актуални програми и организации, които подкрепят общински проекти, дарения и др.

През 2019г. ще продължи изпълнението, както и ще започне дейността по сключените нови договори за проекти, с насоченост в социалната и образователна сфера по оперативните програми на Европейския съюз, международни и национални програми:

- 1.Проект „Приеми ме 2015”, бюджетна линия BG05M9OP001-2.003 „Приеми ме 2015”, ДПБФ № BG05M9OP001-2.002-0132-C01. Към настоящия момент в Община Аксаково в 33 приемни семейства са настанени 37 деца.
2. За предоставянето на услуги в домашна среда работят 20 лични асистенти и 10 домашни помощника, която през 2018г. се финансира от Агенцията за социално подпомагане /АСП/ по споразумение № ФС01-0428/22.12.2017г. През следващата бюджетна година ще продължи предоставянето на социалната услуга, отново съгласно споразумение с АСП, за срок до 31.08.2019г.;
3. Договор BG05FMOP001-03.002-0167-C01 за изпълнение на проект за «Осигуряване на топъл обяд в община Аксаково», по Операция „Осигуряване на топъл обяд- 2016 - 2019“ по Оперативна програма за храни и/или основно материално подпомагане от Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица в България, със срок до 31.01.2019г., като се очаква да продължи още за пет месеца;
- 4.Проект "Бъдещето на Европа - презареждане", финансиран от Европейската програма "Европа на гражданите" на Европейската комисия с Решение № 2017-3432/001-001 – срок от 01.04.2018 -31.03.2020г.;
5. Проект „Колективните спортове - състезанието между поколенията като мотивация за спорт и здравословен начин на живот на възрастните граждани“, финансиран от Европейската програма „ЕРАЗЪМ+“ за срок от 01.01.2018 – 31.12.2020г., по който Община Аксаково е партньор.
6. Национална програма „Активиране на неактивни лица“- назначен е един младши специалист, младежки медиатор, който осъществява дейност по идентифициране на младежи до 29 г., които не работят, не учат и не са регистрирани в дирекция „Бюро по труда“ (ДБТ) и техните потребности чрез събиране на информация и провеждане на неформални срещи – индивидуални и групови, с цел формиране на тяхното активно поведение на пазара на труда, по

въпроси, свързани със заетостта, професионалното обучение, информиране и консултиране - срок от 01.01.2018 – до 31.12.2020 г.

7. Община Аксаково получи ваучер на стойност 15 000 евро от първата покана по проект „WiFi4EU“, предназначен за граждани и посетители на ЕС, които ще имат безплатен достъп до безжичен интернет на обществени места, като паркове, площици, обществени сгради, библиотеки или здравни центрове на територията на Съюза, като подписа споразумение на 26.12.2018 г. за инсталлиране на точки за Wi-Fi достъп в гр.Аксаково.

8. Проект „Европейското бъдеще е нашето бъдеще“ по програма „Европа за гражданите“, одобрен през м.декември с решение 2018-3302/004-001 на Европейската комисия, по който Община Аксаково е партньор с община Дългопол и общини от Италия, Португалия и Словакия.

Приключва изпълнението на следните проекти:

1. Проект „Ние сме и ще бъдем активни“, с № BG05M9OP001-2.005-0002, процедура „Активно включване“. Чрез проекта се изпълниха дейности за подобряване достъпа до заетост и качеството на работните места за лица с увреждания, като за 6 месеца се назначиха две лица и се създаде Център за социална рехабилитация и интеграция, който ще приключи до 31.12.2018г.;

2. Национална програма „Заетост и обучения на хора с трайни увреждания“ – назначени са 2 лица с трайни увреждания, за периода от 14.11.2016г. до 13.11.2018г.;

3. Проект „Социални услуги на едно гише“, по Оперативна програма «Развитие на човешките ресурси», процедура «Транснационални и дунавски партньорства за заетост и растеж» - срок от 02.11.2017 – 31.12.2018г.;

4. „Регионална програма за заетост на област - Варна за 2018г.“, с договор № 302-0961-18-31002/06.06.2018г.;

5. „Обучения и заетост за младите хора“, финансиран по Оперативна програма „Човешки ресурси“, съфинансирана от Европейския съюз чрез ЕСФ и Инициативата за младежка заетост по сключен договор № ОЗМ-3-03-02-2118#8 и наш № 223/10.05.2018г–шест месеца назначаване на 2 работници.

През 2019г. СНЦ МИГ „Девня – Аксаково“ ще изпълнява дейностите по Стратегия за водено от общностите местно развитие №РД 50-185/29.11.2016г.

През 2018г. приключиха дейностите по инфраструктурните проекти, финансиирани чрез сключени споразумения с Министерство на труда и социалната политика по проект „Красива България“:

1. „Основен ремонт и реконструкция на общинска сграда в УПИ IX-„читалище и магазин“, кв.16 по плана на с. Слънчево, община Аксаково“;

2. „Осигуряване на достъпна среда в административната сграда на Община Аксаково чрез подмяна на асансьорната уредба“

С местни приходи за дофинансиране на делегираните от държавата дейности продължава поддържането на устойчивост по проектите:

1. „Подкрепа за равноправен живот“ по мярка 1 „Услуги за подкрепа на жертвите на домашно насилие, основано на полов признак“ Програма BG 12 на Норвежкия финансов механизъм 2009-2014.;
2. Проект „Ние сме и ще бъдем активни“, с № BG05M9OP001-2.005-0002, процедура „Активно включване“. Ще продължи дейността на Центъра за социална рехабилитация и интеграция.

Подадени са и се подготвят и други проекти по програми на Правителството, регионални програми и Оперативните програми на ЕС:

1. Подадени по „Програма за развитие на селските райони“ 2014-2020 г.:
  - „Рехабилитация на улици в гр. Аксаково: улица „Илия Димитров“ и улица „Здравец“;
  - „Изграждане на спортна площадка в УПИ II „за озеленяване“, кв.40 по действащия план на с. Сълнчево, общ. Аксаково“.
2. Подадени към МИГ „Девня – Аксаково“:
  - „Основен ремонт, реконструкция, преустройство и промяна предназначението на съществуваща фурна в сграда за обществено обслужване в УПИ III „за обществено обслужване“, кв.20 по плана на с. Долище, общ. Аксаково“;
  - "Административна сграда – кметство с читалище в с. Доброглед, общ. Аксаково";
  - "Ремонт и реконструкция на съществуващо читалище в УПИ V-1, кв. 11, по плана на с. Яребична, общ. Аксаково";
  - "Изграждане на ИКТ инфраструктура в сградата на общинска администрация - Аксаково".

Индикативният годишен разчет и прогнозите на сметките за средствата от Европейския съюз за показани в приложена таблица.

На основание чл.15 от Закона за общинския дълг, следва да се обсъди с местната общност намерението на Общината да поема общински дълг в проекто-бюджета за 2019г.

За обслужването на проектите, за които ще се сключат договори за безвъзмездна помощ, Община Аксаково ще се възползва от възможността да кандидатства за безлихвени заеми от централния бюджет за финансиране на разходи до възстановяването им по одобрени проекти по програми, съфинансиирани от Европейския съюз и др. международни програми, съгласно действащата нормативна уредба;

За ежемесечното обслужване на плащанията по проектите, съфинансиирани от Европейския съюз и др. международни програми, до възстановяването им от Управляващите органи и други непредвидени разходи, ще се поемат безлихвени заеми по реда на Закона за публичните финанси за временен недостиг на средства

по бюджета на общината. За тези заеми не се изискват обезпечения по реда на Закона за особените залози.

През 2018г. Община Аксаково пое дългосрочен общински дълг за финансиране на обекти от капиталовата програма. Приоритетни при разходването на тези средства през 2019г и 2020г., са следните обекти:

- „Рехабилитация и реконструкция на участъци от пътната мрежа на община Аксаково“;
- " Изграждане на пристройка към съществуваща сграда на ДГ "Детство мое" за две групи", гр. Аксаково;
- „Благоустройстването на централните площици и зони за отдих в населените места на Община Аксаково“;
- „Основен ремонт на улици в гр. Аксаково“.

Целите на изпълнението на обектите от капиталовата програма на Общината е обновяването и модернизирането на спортната, образователната, социалната, културната, пътната и уличната инфраструктура в Община Аксаково, както и повишаването на нейното качество и ефективност. Създаването на подходящи условия за обучение и работа в общинските спортни, образователни, административни, културни и социални институции, съизмерими с европейските, което е водещ приоритет в управлението на Община Аксаково.

През 2019г. Община Аксаково ще продължи подготвянето и на други проекти по различни национални и международни програми и програми на Европейския съюз.

Изготвил:

Руска Илиева

Заместник-кмет на Община Аксаково